

Kommunal- og moderniseringsdepartement

Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref:

Vår ref: 2015/55229-2

Arkivkode: 008

Dato: 10.11.2015

Høring - Forenklinger i plandelen av plan- og bygningsloven

Vi viser til brev av 06.08.2015 - Høring - forslag til endringer i plandelen av plan- og bygningsloven, mv.

Deltasenteret er Statens kompetansesenter for deltakelse og tilgjengelighet og en del av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Deltasenteret skal gjennom sitt arbeid bidra til regjeringens målsettinger om økt tilgjengelighet og universell utforming. Bufdirs innspill er spesielt utarbeidet med tanke på hvordan hensyn til universell utforming ivaretas i det nye forslaget. Å ta hensyn til universell utforming i planverket vil gi bedre brukskvalitet for alle brukere og mer bærekraftige løsninger for et aldrende samfunn.

Bufdir har kommentarer til følgende punkter i forslaget til forenklinger i plandelen av plan- og bygningsloven:

Mer effektive planprosesser

Det åpnes for at kommunen skal kunne stanse behandling av et privat planinitiativ allerede i forbindelse med oppstartmøtet, dvs. langt tidligere i planprosessen enn i dag. Forslaget skal sørge for at kommunene ikke behøver å bruke tid på urealistiske planinitiativ. Det foreslås dessuten en mer formalisert oppstartfase som skal sikre en forutsigbar planprosess. Oppstartmøtet skal styrkes og klargjøres for å gi tydelige rammer for det videre planarbeidet. Hvis kommunen ønsker å gå videre med et planinitiativ, skal kommunen i de fleste tilfeller ha plikt til å gjennomføre høring av private planforslag. Kommunen kan samtidig legge ved sitt eget alternative forslag.

Kommentar

Bufdir stiller seg bak forslaget om en tidlig avskjæring av planforslag som ikke er hensiktsmessige, ønskelige eller gjennomførbare. Vi stiller likevel spørsmålstegn til at det ikke stilles krav til en formell begrunnelse fra kommunens side. Det vil kanskje være besparende i første omgang å slippe å utarbeide en begrunnelse, men man risikerer flere runder med gjentatte uønskede forslag da forslagstiller ikke får klare signaler om hvorfor planforslaget ikke kan behandles.

Bufdir støtter endringsforslaget, men mener at et eventuelt avslag på et planinitiativ i tidlig fase skal begrunnes.

En formalisert oppstartfase støttes fullt ut.

Enklere å endre og oppheve arealplaner

Departementet foreslår at større planendringer enn i dag skal kunne gjennomføres uten full planbehandling. Kommunen skal i større grad kunne bruke planfaglig skjønn ved vurderingen av hvilken saksbehandling (varsling mv.) som er nødvendig for å gjennomføre endringer. Kommunen skal videre kunne oppheve eldre planer som ikke er i samsvar med overordnet plan uten å måtte følge krav til full planbehandling som i dag. Kommunen vil spare tid på saksbehandling blant annet ved at behovet for varsling kan reduseres. Forslaget skal sørge for at kommunene uten mye ressursbruk kan oppheve eldre planer som er uten betydning i dag.

Kommentar

Buudir er enig i behovet for en smidigere behandling av endringer i eksisterende reguleringsplaner. Det er likevel bekymringsfullt å åpne for utstrakt bruk av planfaglig skjønn da mange kommuner sliter med å rekruttere tilstrekkelig planfaglig kompetanse. Det bør derfor stilles krav til kommunens planfaglige kompetanse i slike vurderinger. Kompetansen kan være innleiet eller hentet fra egne ansatte. Vi støtter forslaget til enklere prosess for oppheving av eldre planer som ikke lenger samsvarer med overordnet plan. Det bør dog sikres at de kvalitetene tidligere plan ivaretok og som fremdeles er ønsket, også ivaretas gjennom nye planprosesser/planforslag og tiltak.

Enklere dispensasjonsregler

Det foreslås endringer i loven som gir enklere og tydeligere kriterier for kommunens behandling av dispensasjonssaker. Endringene vil gi større lokalt handlingsrom for mindre tiltak som ikke har nasjonal eller viktig regional betydning, og vil innebære at færre saker skal innom sektormyndighetene.

Kommentar

Buudir oppfatter at bortfall av tredje ledd i pbl. § 19-2 reduserer fokus på helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet, men er enig i at lovens formålsbestemmelse ivaretar disse hensyn tilstrekkelig.

Forslag om utvidet gebyrgrunnlag ved behandling av områderegulering

Det forslås å gi kommunen hjemmel til å ta gebyr for sin behandling av forslag til områderegulering som er utarbeidet og bekostet av private. Siktemålet med forslaget er å gi kommunene et insitament til å utarbeide flere områdereguleringer ved at gebyrinntektene kan øke plankapasiteten. Forslaget legger opp til at gebyrgrunnlaget skal utvides til å omfatte kommunens arbeid med planforslaget til og med høring og offentlig ettersyn, herunder merknadsbehandling av høringssvarene.

Kommentar

Buudir er enig i at den foreslåtte endringen kan øke plankapasiteten i kommunene. Dessuten sikre i større grad at private planforslag holder en god, gjennomarbeidet kvalitet allerede ved første utkast.

Forenklinger som gjelder regionale planer

Departementet foreslår å oppheve dagens krav til sentral godkjenning av regionale planstrategier. Det foreslås også å fjerne kravet om obligatorisk oppdatering (rullering) av regionalt handlingsprogram. Forslagene må ses i lys av regjeringens ønske om å styrke det lokale handlingsrommet.

Kommentar

Buudir mener ideen om å unngå unødvendige rulleringsprosesser er god, men at forslaget går for langt og innebærer en fare for at «årlig vurdering» lett blir en sovepute. Handlingsprogrammet bør revideres minimum hvert 4. år med årlig vurdering av behov for rulling.

Etablering av en frivillig sentral godkjenningsordning for planforetak

Det foreslås at foretak som utarbeider private reguleringsforslag skal kunne søke om sentral godkjenning i en frivillig godkjenningsordning. Ordningen skal gjøre det enkelt for dem som lager planforslag å dokumentere sine faglige kvalifikasjoner og enklere for en oppdragsgiver å velge en seriøs aktør. Strengere krav til dokumentasjon av kvalifikasjoner vil gjøre at kommunene får planforslag av bedre kvalitet enn i dag, noe som sparer tid og ekstraarbeid for alle parter.

Kommentar

Buudir støtter forslaget fullt ut.

Med hilsen

Mari Trommald
Direktør

Åse Kari Haugeto
Seksjonssjef og leder av Deltasenteret

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.